

ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Διαχείρισης Απορριμμάτων-Προϊόντων μας

Θεμελιώδεις αρχές της μεθόδου

Ο ρόλος του πολίτη

Ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης

Εισαγωγή

Τον «προηγούμενο αιώνα» τα απορρίμματα υλικά-προϊόντα, ονομαζόντουσαν «σκουπίδια» και κύριο χαρακτηριστικό τους ήταν η απόρριψη τους σε σύμμεκτη μορφή (οργανικά, χαρτί, πλαστικά, γυαλί, μέταλλα, ξύλο, υφάσματα, αδρανή, τηγανέλαια κλπ.) χωρίς ή με ελάχιστη οικονομική ανταπόδοση ή κίνητρο από τη μεριά της Δημοτικής αρχής ή της Πολιτείας.

Σήμερα μπορούμε να σχεδιάζουμε, να επιχειρούμε και να εφαρμόζουμε τη διαχείριση αυτών των υλικών-προϊόντων μας στο επίπεδο του πολίτη, κατόχου και ιδιοκτήτη με την «Λακωνική μέθοδο» (Σπάρτη, Τρίπολη, Μύκονος, Τήνος).

1^η Θεμελιώδης Αρχή

«Ο κάθε πολίτης, επιχείρηση και η κάθε εν γένει νόμιμη ανθρώπινη δραστηριότητα, παράγει σε καθημερινή βάση προϊόντα-απορρίμματα από ποικιλόμορφα υλικά.

Ο κάθε πολίτης, επιχείρηση και κάθε εν γένει -νόμιμη- ανθρώπινη δραστηριότητα από τη στιγμή που έχει διαχωρισμένα ή όχι τα διάφορα υλικά με σκοπό την απόρριψη (κοινώς «σκουπίδια»), είναι κάτοχος και φυσικά ιδιοκτήτης αυτών των προϊόντων-υλικών.

Τα υλικά που κατέχει ο κάθε πολίτης δεν είναι απορρίμματα – απόβλητα αλλά χρήσιμα υλικά-προϊόντα με οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική αξία και διάσταση.

Ουσιαστικά είναι προϊόντα μιας παραγωγικής οικιακής-αστικής ή και βιομηχανικής διαδικασίας όπου ο κάτοχος- ιδιοκτήτης τους έχει την νομική και ηθική υποχρέωση της διαχείρισης τους απέναντι στο περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία.

Τα υλικά, όσο το δυνατόν πρέπει να αξιοποιούνται πάλι σαν πρώτες ύλες ή πηγές ενέργειας.»

Στόχος και επιδίωξη της «Λακωνικής μεθόδου διαχείρισης των απορριμμάτων-προϊόντων μας» είναι πρώτα από όλα η διαμόρφωση της κοινωνικής νοοτροπίας πρόληψης παραγωγής απορριμμάτων αλλά και μηδενικών αποβλήτων.

Η «Λακωνική μέθοδος» δεν μπορεί να είναι επιλεκτική στη διαχείριση των διαφόρων ρευμάτων απορριμμάτων ή αποβλήτων. Οφείλει να προσπαθεί να διαχειριστεί όλα τα ρεύματα και να συμμετέχει όσο το δυνατό και εφικτό.

Η στενή έννοια του απορρίμματος και των συναφών εθνικών και ευρωπαϊκών νόμων έχουν εφαρμογή μόνο εάν και εφόσον τα υλικά- προϊόντα του πολίτη, συμπεριλαμβανομένου και του όποιου υπολείμματος, ΑΠΟΡΡΙΦΘΟΥΝ ή χαρακτηριστούν ΑΠΟΒΛΗΤΑ από τον ίδιο τον κάτοχο- ιδιοκτήτη τους.

Η προκρινόμενη μεθοδολογία/τεχνική διαχείρισης είναι η καθολική διαλογή στη πηγή των διαφόρων υλικών και συγκεκριμένα όσον αφορά τα ΑΣΑ σε ρεύμα οργανικών, ρεύμα χαρτιού, ρεύμα πλαστικών, ρεύμα μετάλλου, ρεύμα γυαλιού, ρεύμα ξύλου και ρεύμα ρούχων-υποδημάτων.

Ενθαρρύνεται η οικιακή κομποστοποίηση.

Ειδικό ρεύμα συλλογής και αποκομιδής για τα τηγανέλαια απαιτείται και το υιοθετούμε.

Το όποιο υπόλειμμα (*RDF*) θα χαρακτηρίζεται και θα διαχειρίζεται σαν υποπροϊόν της διαδικασίας των κυρίων ρευμάτων, με αντίστοιχες κατά ρεύμα επιλογές διαχείρισής και εκμετάλλευσης των, σύμφωνα με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια.

Ενεργειακή αξιοποίηση του υπολείμματος (*RDF* ή *SRF*) είναι εκτός της φιλοσοφίας της «Λακωνικής Μεθόδου».

Ενεργειακά αλλά ταυτόχρονα περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά αποδεκτή θεωρούμε ότι είναι μόνο η αξιοποίηση του βιοαερίου που παράγεται, εφόσον έχει προηγηθεί χωριστή συλλογή του βιοαποδομήσιμου κλάσματος των προϊόντων-απορριμμάτων.

2^η Θεμελιώδης Αρχή

Η ίδρυση, λειτουργία και όπου απαιτείται η αδειοδότηση των επιμέρους δράσεων διαφόρων νόμιμων επιχειρηματικών σχημάτων (ΑΕ, ΚοινΣυνΕπ., ΑσΜηΚερδΕπ., κλπ) με αποκλειστική συμμετοχή και συνεργασία σε αυτά των εγγεγραμμένων Δημοτών μιας Δημοτικής ή Περιφερειακής ενότητας ή και συνδυασμούς αυτών. Εξωτερικοί, μη εγγεγραμμένοι στο Δήμο, πιθανοί χρηματοδότες δεν έχουν κανένα δικαίωμα ψήφου.

Ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης

Η δημοτική αρχή υπό το ισχύον καθεστώς και νομοθετικό πλαίσιο, έχει την δυνατότητα να επιτελέσει τον ακόλουθο ρόλο:

Καλεί τους εγγεγραμμένους Δημότες της ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ να ιδρύσουν ΝΟΜΙΜΑ επιχειρηματικά σχήματα σύμφωνα με βασικές αρχές πολυσυμμετοχικότητας και κοινωνικής αντίληψης. (3^η Θεμελιώδης Αρχή)

Τα νομικά εταιρικά -επιχειρηματικά σχήματα των δημοτών είναι υποχρεωμένα να αδειοδοτηθούν και να λειτουργήσουν νόμιμους χώρους διαχείρισης των ανωτέρω υλικών-προϊόντων τους.

Αρχές όπως πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ελαχιστοποίηση του υπολείμματος είναι κοινοί και διαχρονικοί στόχοι όλων των εμπλεκομένων.

Η σχέση του κάθε εταιρικού σχήματος με τον ίδιο τον πολίτη είναι σχέση ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ (ο πολίτης) – ΠΑΡΟΧΟΥ (της εταιρείας των δημοτών).

Η αποκομιδή πραγματοποιείται μέσω ενός (ήδη σχεδιασμένου) συστήματος αυστηρής ξεχωριστής διαλογής των διαφόρων υλικών προϊόντων στον τόπο που παράγονται (οικίες, εργοστάσια, βιοτεχνίες κλπ).

Θεωρητικά πολλαπλές εταιρείες (εγγεγραμμένων Δημοτών) μπορούν να λειτουργήσουν στον ίδιο Δήμο ή Περιφερειακή ενότητα.

Η Δημοτική Αρχή σαν υπεύθυνος φορέας και μετά από την εφαρμογή της προτεραιότητας και την έγκριση από τους Περιφερειακούς ή Τοπικούς ΦΟΔΣΑ, είναι υποχρεωμένη να ελέγχει και να υποστηρίξει τις δραστηριότητες της ή των εταιρειών στο γεωγραφικό χώρο δικαιοδοσίας της.

Η οποιαδήποτε οικία, βιοτεχνία, εργοστάσιο ή χώρος με ανθρώπινη δραστηριότητα πρέπει υποχρεωτικά να εγγραφεί σε μια τουλάχιστον νόμιμα αδειοδοτημένη εταιρεία. (4^η Θεμελιώδης Αρχή)

Η προκρινόμενη μέθοδος πληρωμής είναι ή ελάχιστη πάγια μηνιαία συνδρομή με μέσο είσπραξης τον λογαριασμό κοινωφελούς υπηρεσίας.

Το επιπλέον κόστος της διαχείρισης θα κοστολογείται μέσω των προαγορασμένων και ειδικά προεκτυπωμένων πλαστικών ή βιοαποδομήσιμων σάκων με συγκεκριμένο βάρος, όγκο, χρώμα και υλικό αποκομιδής. Ειδικοί σεσημασμένοι κάδοι με κλειδωμένα καπάκια και οπές είναι επίσης μέσα αποκομιδής.

Η αποκομιδή και οι λοιπές λεπτομέρειες υπογράφονται σε ειδικό συμφωνητικό μεταξύ του εκάστοτε ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ (πολίτης) και ΠΑΡΟΧΟΥ (εταιρεία).

Η Δημοτική Αρχή με «ειδική υπηρεσία» ελέγχει ότι όλοι οι χώροι δραστηριοτήτων (οικίες, εργοστάσια, βιοτεχνίες κλπ.) έχουν εγγραφεί τουλάχιστον σε μία εταιρεία.

Η Δημοτική αρχή μετά την παρακράτηση συγκεκριμένου προκαθορισμένου και προσυμφωνημένου ποσού από την εταιρεία (πχ 5% επί των εισπράξεων) για την λειτουργία της υπηρεσίας της και τα διάφορα έξοδα, αποδίδει μηνιαίως το υπόλοιπο εισπραχθέν ποσό στην πάροχο εταιρεία. (5η Θεμελιώδης Αρχή)

Οι τυχόν παραβάτες μπορούν να δεχθούν πρόστιμο μόνο από την Δημοτική Αρχή αφού αποδεδειγμένα και βάσει συγκεκριμένης προσυμφωνημένης διαδικασίας με την εταιρεία προσκομιστούν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία και μετά από δικαίωμα απολογίας του πολίτη–συνδρομητή ή όχι.

Σε περίπτωση που κατόπιν του «καλέσματος προτεραιότητας από τη Δημοτική Αρχή» δεν είναι δυνατόν η διαχείριση των προϊόντων –απορριμμάτων των δημοτών να πραγματοποιηθεί μέσω της «Λακωνικής Μεθόδου», τότε και μόνο τότε δύναται η Δημοτική Αρχή να προσφύγει όπως και είναι υπόχρεη, σε διαχείριση χωρίς την άμεση συμμετοχή του πολίτη.

Τότε και μόνο τότε δύναται η Δημοτική αρχή να εφαρμόσει λύσεις μέσω διαγωνισμών για την νόμιμη βέλτιστη λύση της διαχείρισης των προϊόντων-υλικών–απορριμμάτων των δημοτών της.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΕΝΝΟΙΕΣ

Δεν υφίσταται και δεν αναφέρεται σε νομικό έγγραφο η αποκλειστική αρμοδιότητα ή αποκλειστική υποχρέωση των ΦΟΔΣΑ ή Δήμων για διαχείριση των ΑΣΑ.

Υπόχρεος εκ του νόμου δεν σημαίνει αποκλειστικός υπόχρεος. Το σύνταγμα όπου ρητά απαγορεύει το διευκρινίζει. (πχ περίπτωση ίδρυσης Ιδιωτικών Πανεπιστημίων).

Λέξεις κλειδιά: Προϊόν-απορρίμματα, Προτεραιότητα στη διαχείριση, Ρόλος του πολίτη, Ρόλος της Δημοτικής αρχής, Διαγωνισμός-εκχώρηση αρμοδιοτήτων.

Πληροφορίες:

Σταύρος Αργυρόπουλος
+30 (6944) 961034
stavrosarg@gmail.com

